

ČIL 4801/93

Ministerstvo zdravotnictví ČR
Český inspektorát lázní a zřídel

HORNÍ MOŠTĚNICE

Č.j. ČIL-441-24.11. 1993

Ministerstvo zdravotnictví ČR - Český inspektorát lázní a zřídel na základě § 48 zákona ČNR č. 86/1992 Sb., o péči o zdraví lidu /úplné znění zákona č. 20/1966 Sb. se změnami a doplnky provedenými zákony ČNR č. 210/1990 Sb., č. 425/1990 Sb. a 548/1991 Sb./ a §§ 23 - 29 vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 26/1972 Sb. o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů stanoví tímto

R O Z H O D N U T Í M

toto nezbytné prozatímní ochranné opatření pro zdroj Horní Moštěnice - BVJ 101/M 3/ , okr. Přerov:

/1/ Pásma, na které se toto prozatímní ochranné opatření vztahuje, zahrnuje nejbližší okolí vrtu BVJ 101 /M 3/ a je stanoveny čtvercem o straně 15 m, v jehož středu je uvedený vrt, a jehož směry strany odpovídají směru stran parcely, na níž se vrt nachází /parc. č. 158/2- dříve omylem uváděno plč. 159 k.ú. Dobřice

/2/ Toto pásmo musí být oploceno, vrata pro přístup k vrtu musí být uzamykatelná. Povrch pásmo bude zatrávněn a udržován nezapleněný. Terén bude upraven tak, aby srážková povrchová voda nemohla zatékat do šachtic vrtu a aby do oploceného území nezatékaly povrchové vody z okolních pozemků.

/3/ Jakékoliv hnojení a ošetřování travního porostu chemickými látkami je zakázáno.

/4/ V pásmu jsou zakázány veškeré skládky a manipulace s materiály, které by mohly způsobit znečištění podzemních vod.

/5/ Veškeré zásahy do terénu /výkopы a pod./ a stavební činnost v pásmu musí být předem odsouhlaseny Českým inspektorátem lázní a zřídel.

O d ú v o d n ě n í :

Vrt BVJ 101 /M3/ je vyhlášeným zdrojem minerální vody stolní, svěřený do využívání firmě Hanácká kyselka s.r.o. k výrobě stolních minerálních vod. Umístění vrtu uprostřed zemědělsky obdělávaného pozemku nedávalo záruku neznečištění jak neúmyslného tak úmyslného. Vyhlášená nezbytná prozatímní opatření vytváří předpoklady zlepšení této situace až do doby vyhlášení definitivních ochranných pásem podle připravované novely zákona o ochraně lázní a zřídel.

Strana 2 závazného posudku čj. ČIL - 441 - 24. 11. 1993

Poučení :

**Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb.,
o správním řízení, rozklad ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení
jeho písemného vyhotovení podáním u ministerstva zdravotnictví ČR - Českého
inspektorátu lázní a zřídel, Palackého nám. č. 4, 128 01 Praha 2**

V Praze dne 25. 11. 1993

Zasílá se na doručenku s návratkou :

1. Okresní úřad odbor ZP, 750 00 Přerov
2. Obecní úřad Horní Moštěnice, 751 17 Horní Moštěnice
3. Obecní úřad Dobřečice, 751 17 Horní Moštěnice
4. Hanácká kyselka s.r.o. , 751 17 Horní Moštěnice

Zasílá se na vědomí :

1. Český úřad geodetický a kartografický, Hybernská 2, 120 00 Praha 2
- 2.
- 3.

Vyřizuje : Ing. Zelinka

Tel. č. 02/ 2497 - 2801

Ministerstvo zdravotnictví ČR
Český inspektorát lázní a zřídel

Č.j. ČIL-441-26.1. 1994

Ministerstvo zdravotnictví ČR - Český inspektorát lázní a zřídel na základě § 48 zákona ČNR č. 86/1992 Sb., o péči o zdraví lidu /úplné znění zákona č. 20/1966 Sb. se změnami a doplnky provedenými zákony ČNR č. 210/1990 Sb., č. 425/1990 Sb. a 548/1991 Sb./ a §§ 23 - 29 vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 26/1972 Sb. o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů stanoví tímto

R O Z H O D N U T Í M

toto nezbytné prozatímní ochranné opatření pro zdroj Horní Moštěnice - Moštěnka, okr. Přerov:

/1/ Pásma, na které se toto prozatímní ochranné opatření vztahuje, zahrnuje nejbližší okolí vrtu MOŠTĚNKA a je stanoveno čtvercem o straně 10m, v jehož středu je uvedený vrt, a jehož směry strany odpovídají směrům stran parcely na níž se vrt nachází /parc.č.122/5 k.ú.Horní Moštěnice/.

/2/ Toto pásmo musí být oploceno, vrata pro přístup k vrtu musí být uzamykatelná. Povrch pásmá bude zafrávněn a udržován nezapelevelený. Terén bude upraven tak, aby srážková povrchová voda nemohla zatékat do šachtic vrtu a aby do oploceného území nezatékaly povrchové vody z okolních pozemků.

/3/ Jakékoliv hnojení a ošetřování travního porostu chemickými látkami je zakázáno.

/4/ V pásmu jsou zakázány veškeré skládky a manipulace s materiály, které by mohly způsobit znečištění podzemních vod.

/5/ Veškeré zásady do terénu /výkopy apod./ a stavební činnost v pásmu musí být předem odsouhlaseny Českým inspektorátem lázní a zřídel.

O D U V O D N Ě N Í :

Vrt Moštěnka je vyhlášeným zdrojem minerální vody stolní, svěřeným do využívání p. V. Hrabálkovi - H.Moštěnice k výrobě stolních minerálních vod. Umístění vrtu uprostřed zemědělsky obdělávaného pozemku nedávalo záruku neznečištění jak neúmyslného tak úmyslného. Vyhlášená nezbytná prozatímní opatření vytváří předpoklady zlepšení této situace až do doby vyhlášení definitivních ochranných pásem podle připravované novely zákona o ochraně lázní a zřídel.

Strana 2 závazného půsudku čj. ČIL - 441-26. 1. 1994

POUČENÍ: Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, rozklad ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení po-dáním u ministerstva zdravotnictví ČR - Českého inspek-torátu lázní a zřídel, Palackého nám. č. 4,128 01 Praha 2.

V Praze dne^a 27. 1. 1994

Ředitel Českého inspektořátu lázní
a zřídel
RNDr. Miroslav Lábotka, CSc.

Zasílá se na doručenku s návratkou:

1. Okresní úřad, odbor ŽP, 750 00 Přerov
2. Obecní úřad Horní Moštěnice, 751 17 Horní Moštěnice
3. P. Václav Hrabálek, Stojanova 62, 751 17 Horní Moštěnice

Zasílá se na vědomí:

1. Český úřad geodetický a kartografický, Hybernská 2, 120 00 Praha 2

Vyřizuje: Ing. Zelinka

Tel. 02/2497-2801

hmopla-01.gif

O C H R A N N Á P Á S M A
přírodních minerálních stěl-
níc h

H o r n í M e š t ě n i c e

Stanovena na 9. plenárním zasedání Severomoravského krajského ná-
ředního výboru v Ostravě dne 21.dubna 1983

hmopla-02.gif

OCHRANNÁ PÁSMA PŘÍRODNÍCH MINERÁLNÍCH
VOD STOLNÍCH HORNÍ MOŠTĚNICE

Severomoravský krajský národní výbor v Ostravě stanoví na základě závazného posudku ministerstva zdravotnictví ČSR-Českého inspektorátu lázní a zřídel podle § 46 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, k zabezpečení ochrany přírodních minerálních vod stolních Horní Moštěnice tato ochranná pásmá, jejichž plošné vymezení je zakresleno na mapě 1 : 50 000 a tvoří nedílnou součást tohoto rozhodnutí :

I.

Ochranné pásmo 1. stupně

- 1/ Ochranné pásmo 1. stupně zahrnuje území bezprostředně obklopující zřídklo "Hanácké Kyselky" M 1 a M 2. Chrání zdroje proti hydraulickému, chemickému ovlivnění a bakteriologicko-biologickému znečištění.
- 2/ V ochranném pásmu 1. stupně se učiní přísná opatření, aby byla zajištěna stálá vydatnost zdrojů a jakost jejich produktů. Jsou zakázány všechny činnosti, které mohou rušit nebo jinak nepříznivě ovlivnit vydatnost, fyzikální vlastnosti a chemické složení přírodních minerálních vod stolních. Zejména jsou zakázány práce uvedené v § 23 odst. 2 vyhlášky ministerstva zdravotnictví ČSR č. 26/1972 Sb., o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů. Výjimku tvoří práce potřebné pro provoz zřídelní výroby a pro využití přírodních minerálních vod stolních, které je však dovoleno konat jen po předchozím souhlasu ministerstva zdravotnictví ČSR-Českého inspektorátu lázní a zřídel (dále jen Inspektorát) a to v rozsahu a za podmínek uvedených ve Směrnici ministerstva zdravotnictví a bývalého ÚCÚ, o provádění vrtných prací, prací podléhajících hornímu zákonu a jiných zemních prací v oblastech ochrauných pásem přírodních léčivých zdrojů (Úřední sdělení - částka 51/1959 Ú. l., dále jen Směrnic). V tomto pásmu je dále zakázáno :

- a) narušování nadložních krycích vrstev (kvarterních a neogenních sedimentů) dovonských vápenců technickými pracemi s výjimkou prací nutných pro zřídelní účely;
  - b) snižování hladiny podzemní vody v kvarterních náplavech říčky Moštěnky;
  - c) vedení produktovodů, umístování, skladování a manipulace s ropnými látkami a ostatními závadnými látkami;
  - d) provádění trhacích prací,
  - e) zřizování skládek veškerého druhu. Výjimku tvoří skladka inertního materiálu (láhve, přepravky a pod.) zřídelního závodu, která však musí být umístěna na nepropustné betonové ploše.
- 3/ Pro kontrolu hydrogeologických poměrů přírodních minerálních vod zřídelního místa Horní Moštěnice musí organizace v jejíž správě jsou uvedené zdroje, zajistit pravidelné měření vydatnosti, hladiny (resp. tlaku), teploty, obsahu CO₂, chemického složení a sledování biologické a bakteriologické nezávadnosti a to v rozsahu a četnosti, kterou stanoví závazným posudkem Inspektorát. Současně zajistí přehledné zpracování a vyhodnocování těchto měření.
- 4/ Organizace, v jejíž správě jsou uvedené zdroje minerálních vod, zajistí odvedení ronové vody z prostoru nad plnírnou do povrchového toku a to buď odtokovým kanálem nebo kanalizačním sběračem,
- 5/ Odběr ze zdrojů minerálních vod stolních zřídelního místa Horní Moštěnice musí být limitován schváleným plánem jejich využití (§ 13 vyhlášky ministerstva zdravotnictví ČSR č. 26/1972 Sb.,). Vzhledem k nevyužívaným přebytkům přírodních minerálních vod stolních zřídelního místa Horní Moštěnice musí organizace, v jejíž správě uvedené zdroje jsou, zajistit dokonalou funkci uzávěrů zhlaví vrtů, které musí bezpečně odolat velikosti stávajícího přetlaku.

II.

Ochranné pásmo 2. stupně

6/ Zahrnuje území s předpokládaným vývojem devonských vápenců vhodných pro tvorbu a oběh minerálních vod krytých tercierními sedimenty. V důsledku toho, že nebyla prokázána izolovanost zřídel v Horních Moštěnicích, u Tučiny a Prusů, zahrnuje toto pásmo i území mezi Horními Moštěnicemi a Pavlovicemi. Zajišťuje ochranu proti kontaminaci podzemních vod v oblastech předpokládané infiltrace a současně brání vzniku parazitních zřídel uhličitých vod, které by ovlivnily výdatnosti zdrojů minerálních vod stolních zřídelního místa Horní Moštěnice.

7/ V ochranném pásmu 2. stupně je zakázáno:

- a) provádění prací podléhajících hornímu zákonu bez souhlasného závazného posudku Inspektorátu. Těžba ložisek Újezdec, Újezdec - Horní Moštěnice, Tučín a Švédská šance je možná nad hladinou podzemní vody. Těžbu pod hladinou podzemní vody lze provádět pouze po provedení hydrogeologického průzkumu a po průkazu, že nedojde k ovlivnění zdrojů minerálních vod;
- b) budování nových hydrogeologických objektů bez souhlasu Inspektorátu, neboť by mohly způsobit změnu režimu podzemních vod a plynné složky vod minerálních;
- c) zřizování skládek domovních a průmyslových odpadů, budování polních hnojišť a polních skladů agrochemikálií, jakož i zpevněných nebo nezpevněných ploch, které budou sloužit k výrobě kompostů bez souhlasného závazného posudku Inspektorátu;
- d) umísťování, manipulace a skladování ropných produktů a závadných látek bez souhlasu Inspektorátu;
- e) provádění vrtných prací. Výjimku tvoří vrtné práce potřebné pro provoz zřídelního místa a vrtné práce potřebné pro inženýrsko-geologický průzkum pro zakládání staveb za předpokludu, že budou realizovány se souhlasem Inspektorátu.
- f) vypouštění chemicky a hygienicky závadných odpadních vod bez předčištění do vodoteče Moštěnka v úseku toku nad

- zdroji přírodních minerálních vod.
- g) umísťování velkokapacitních zemědělských objektů, agrochemických center a kafilerií;
  - h) provádět nové odběry zdrojů prostých podzemních vod o vydatnosti vyšší než 0,5 l/s a všech zdrojů prostých podzemních vod, které mají obsah volného CO_2 vyšší než 250 mg/l.
  - ch) provádění hydrotechnických prací v korytě říčky Moštěnky, které by vedly k trvalým změnám hladin vody v řečišti a okolí. Práce dočasného charakteru potřebná k údržbě toku mohou být povoleny pouze na základě závazného posudku Inspektorátu.
- 8/ Trhací práce veškerého rozsahu je možno povolit pouze na základě závazného posudku Inspektorátu.
- 9/ V zájmu preventivní ochrany přírodních minerálních vod stolních je nutné na základě rozhodnutí Inspektorátu postupně tlakově zatěsnit všechny vrty, které nejsou využívány, nebo neslouží jako vrty pozorovací.
- 10/ Zemědělská činnost s výjimkou umísťování nových velkokapacitních zemědělských objektů se neomezuje. Nová agrochemická centra mohou být vybudována až na základě kladného závazného posudku Inspektorátu. Nový sklad kapalných hnojiv, sklad ropy, olejů a výstavba mechanizovaného střediska u Želatovic může být realizována až na základě kladného závazného posudku Inspektorátu.
- 11/ Nové odběry zdrojů prostých podzemních vod o vydatnosti do 0,5 l/s jsou vázány na vydání závazného posudku Inspektorátu.
- 12/ Umísťování průmyslových, zemědělských a jiných provozů produkujících těžko odbouratelné odpadní látky je vázán na vydání závazného posudku Inspektorátu.
- 13/ Obnovu a údržbu stávajících meliorací lze konat bez předchozího souhlasu Inspektorátu. Provádění nových odvodňovacích

prací je vázáno na vydání závazného posudku Inspektorátu.

III.

Ochranné pásmo 3.stupně

- 14/ Zahrnuje významné tektonické poruchy omezující Hornomoravský úval, jakož i poruchy, které podmínily vznik prolamu Moravské brány. Zajišťuje ochranu vývěrů juvenilního kysličníku uhličitého a výrazné tektonické poruchy, která na jihovýchodě omezuje prolam Moravské brány a probíhá z oblasti Horních Moštěnic směrem severovýchodním.
- 15/ V ochranném pásmu 3.stupně je zakázáno :
  - a) provádět vrtné práce, které by mohly vést k trvalému ovlivnění výstupních cest minerální vody, plynových akumulací a plynových center kysličníku uhličitého;
  - b) provádět hydrogeologické práce, které by mohly vést k trvalé a regionálně významné změně režimu podzemních vod;
  - c) ostatní vrtné a hydrogeologické práce mohou být konány jen na základě souhlasu Inspektorátu,
- 16/ Práce podléhající hornímu zákonu jsou povoleny v rozsahu a za podmínek uvedených v § 11 odst. 2 a § 18 odst. 2 a 4 a § 20 odst. 3 Směrnic, a to po předchozím sohlasu Inspektorátu.
- 17/ Budování veškerých složíšť průmyslových, zemědělských a domovních odpadů podléhá souhlasu Inspektorátu.
- 18/ Vedení ropovodů, budování a provoz uložišť ropy, ropných produktů, lehkých topných olejů i mazutu a závadných látok, které není v souladu s vyhláškou MLVII č. 6/1977 Sb., a ČSN 830915 je zakázáno.
- 19/ Zemědělská činnost včetně zemědělských meliorací se neomezuje.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Stanovení ochranných pásů přírodních minerálních vod stolních bude vhodným způsobem zveřejněno a uloženo u Okresního národního výboru Přerov, Severomoravského krajského národního výboru v Ostravě, u Českého geologického úřadu Praha, Českého báňského úřadu Praha, Na Českém úřadě geodetickém a kartografickém Praha a na ministerstvu zdravotnictví ČSR - Českém inspektorátu lázní a zřídel.

Na ministerstvu zdravotnictví ČSR - Českém inspektorátu lázní a zřídel budou uloženy posudky, které byly podkladem pro stanovení ochranných pásů.

[hmopla-08.gif](#)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Významná moštěnická zřídelní struktura proplyněných přírodních minerálních vod stolních neměla dosud zajištěnu účinnou ochranu ve smyslu zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, vyhlášením ochranných pásem.

Na základě závěrečné zprávy n.p. Geotest Brno, který byl dodavatelem průzkumných prací "Ochranná pásma - Horní Moštěnice" hrazených ze státního rozpočtu, vypracovalo ministerstvo zdravotnictví ČSR - Český inspektorát lázní a zřídel znění ochranných pásem přírodních minerálních vod stolních zřídelního místa Horní Moštěnice.

Moštěnická zřídelní struktura představuje hydrogeologický celek, daný souvislým hrášťovým vápencovým komplexem, v jehož podloží se vyskytují horniny krystalinika a v jeho nadloží neogenní pelitické sedimenty. Minerální vody moštěnické zřídelní struktury lze zařadit k vodám kalcium-natrium hydrokarbonátovým. Ochranná pásma přírodních minerálních vod stolních zřídelního místa Horní Moštěnice jsou řešena ze tří aspektů:

- a) mají zajistit, aby vnějšími vlivy nedošlo ke změnám a ovlivnění příronu CO_2 do zřídelní struktury;
- b) mají zajistit ochranu hydraulického režimu celé struktury;
- c) mají zajistit hygienickou ochranu zdrojů minerálních vod.

Komplexní ochrana uhličitých vod moštěnické struktury je řešena vymezením tří pásem ochrany, které respektují na jedné straně hydrogeologickou situaci a na straně druhé význam širšího okolí zřídelního území pro zemědělskou výrobu. Vodní složka minerálních uhličitých vod Horní Moštěnice je ryze vadozná, srážkové vody infiltrují do podzemí prostřednictvím neogenních psamitů a psefitů, které vystupují v obnažených krátech na levém svahu údolí Hornomoravského úvalu mezi Horními Moštěnicemi, Dobřicemi a Beňovem. Při pohybu neogenními sedimenty obohacují se zasáklé vody látkami charakteristickými pro mořské sedimentační prostředí. Nelze vyloučit ani omezené mísení zasáklých vod s reliktními mořskými vodami. Po sestoupení do vápencového skalního masivu se obohacují kalcium-karbonátovou složkou a to především vlivem nasycení juvenilním kysličníkem uhličitým, který vystupuje z hlubin země jako postmagmatický produkt, případně

jako produkt tepelného rozkladu karbonatických hornin.

V současné době a za současného způsobu exploatace činí využitelné zdroje uhličitých minerálních vod stolních zřídelního místa Horní Moštěnice 2,5 l/s.

Detailní hydrogeologický průzkum n.p. Geotest Brno ukončený v roce 1977 přinesl výsledky, na jejichž základě bylo možno navrhnout ve smyslu § 46 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, se zřetelem k příslušným ustanovením vyhlášky ministerstva zdravotnictví ČSR č. 26/1972 Sb., o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů, ochranná pásmá ve třech stupních. Ochranné pásmo 1. stupně zahrnuje bezprostřední okolí jímacích objektů uhličité minerální vody stolní zřídelního místa Horní Moštěnice (v podstatě vlastní arcál závodu). Ochranné pásmo 2. stupně zahrnuje širší okolí s předpokládanými oblastmi možné infiltrace vadovních vod. Ochrana je zde zaměřena především na zajištění izolovanosti vápencového komplexu, který je prostředím oběhu formování uhličitých vod. Nutno zde vyloučit všechny provozy a činnosti, které by mohly způsobit kontaminaci vod neogenních sedimentů a jejich prostřednictvím i kontaminaci vod vápencového komplexu.

Ochranné pásmo 3. stupně zajišťuje především ochranu vývěrů kysličníku uhličitého z hlubokých zón zemské kůry před strukturně geologickými pracemi a ochranu před prováděním hydrogeologických prací, které by způsobily regionálně významné změny v režimu podzemních vod.

Na základě připomínkového řízení, které se konalo 21.10. 1982 Inspektorát upřesňuje, že není dotčeno agrochemické centrum u Domažlic a výstavba odchovny mladého dobytka u Pavlovic. Dále se upřesňuje, že chráněné průplavní spojení Labe-Odra-Dunaj noní ochrannými pásmeny dotčeno včetně možnosti použití mechanizace při úpravách vodních toků. K budování polních hnojišť a skládek je nutné vedle závazného posudku Inspektorátu souhlasné stanovisko Okresního hygienika a vodohospodářského orgánu ONV.

Na podkladě výsledků hydrogeologického průzkumu "Ochranná pásmá Horní Moštěnice" realizovaná n.p. Geotest Brno z prostředků státního rozpočtu stanovují se dle § 46 zákona č. 20/1966

Sb., o péči o zdraví lidu, ochranná pásmá 1. až 3. stupně, která budou s příslušnou mapovou přílohou uložena na Severomoravském krajském národním výboru v Ostravě, Okresním národním výboru v Přerově, Českém geologickém úřadu Praha, Českém báňském úřadu Praha, Českém úřadu geodetickém a kartografickém Praha a na ministerstvu zdravotnictví ČSR - Českém inspektorátu lázní a zřídel.

hmop1a-11.gif

OCHRANNÁ PÁSMA PŘÍRODNÍCH MINERÁLNÍCH VOD STOLNÍCH HORNÍ MOŠTĚNICE

